

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/80/2015
Identifikačné číslo spisu:	6110010184
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6110010184.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 19. novembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obvinenej V. M., pre spolupáchateľstvo k prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1T 17/2010, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015, podľa § 382a, § 386 ods. 1, 2, § 388 ods. 1 Tr. por., po zistení dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/, ods. 2, 3 Tr. por., takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015 a konaním, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 48 ods. 2 písm. a/, § 52 ods. 1, 5 Tr. zák. v neprospech obvinenej V. M..

Napadnuté uznesenie krajského súdu sa z r u š u j e.

Z r u š u j e sa aj uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica z 9. februára 2015, sp. zn. 1T 17/2010.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Banská Bystrica sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 19. novembra 2012, sp. zn. 1T 17/2010, bola obvinená V. M. uznaná za vinnú zo spolupáchateľstva k prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1 Tr. zák., na

skutkovom základe, ako je to uvedené v rozsudku.

Za to bola odsúdená podľa § 221 ods. 1, § 38 ods. 2, 3, 8, § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace a podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. bol výkon trestu podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvinenej a odsúdenej D. M. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenej V. F. náhradu škody vo výške 2 107,82 €.

Rozsudok u obvinenej V. M. nadobudol právoplatnosť dňom 19. novembra 2012.

Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 9. februára 2015 (nesprávne je uvedené 9. februára 2014), sp. zn. 1T 17/2010, podľa § 52 ods. 1 Tr. zák. bolo vyslovené, že sa podmienene obvinená V. M. neosvedčila v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, stanoveného rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 19. novembra 2012, č. k. 1T 17/2010-324, právoplatný 19. novembra 2012 a preto vykoná trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace, ktorý jej bol uložený za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. Podľa § 52 ods. 5 Tr. zák. v spojení s § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvinenú zaradil na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom strázenia.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015, bola sťažnosť obvinenej (ktorou sa domáhala zrušenia uznesenia prvostupňového súdu z dôvodu, že síce v skúšobnej dobe spáchala úmyselný trestný čin, avšak za to jej bol uložený trest povinnej práce vo výmere 200 hodín a preto mal okresný súd ponechať podmienené odsúdenie v platnosti a primerane predĺžiť skúšobnú dobu) podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len minister spravodlivosti) na podnet samosudcu JUDr. Petra Philadelphého z 26. júna 2015 podal 27. augusta 2015 dovolanie v prospech obvinenej V. M. podľa § 371 ods. 2 Tr. por. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015, pretože ním a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 52 ods. 1 Tr. zák. v neprospech obvinenej. Okresný súd Banská Bystrica v trestnej veci obvinenej, vzhľadom na to, že rozsudok z 19. novembra 2012, sp. zn. 1T 17/2010, nadobudol právoplatnosť dňom vyhlásenia, mal v zmysle článku I. amnestie Prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013, č. 1/2013 rozhodnúť podľa § 474 Tr. por. o účasti obvinenej na amnestii, k čomu ale nedošlo a krajský súd v sťažnostnom konaní toto pochybenie nenapravil. Navrhol, aby dovolací súd vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por., že uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v uvedených ustanoveniach v neprospech obvinenej, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. uznesenie krajského súdu zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Banskej Bystrici prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Minister spravodlivosti 24. augusta 2014 (správne malo byť uvedené 24. augusta 2015) pod č. 44213/2015-61/D/360, odložil výkon uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015, ktorým bolo rozhodnuté o výkone trestu odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1T 17/2010, až do rozhodnutia o dovolaní z dôvodu, že v tejto trestnej veci podal dovolanie v prospech obvinenej.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica 10. septembra 2015, sp. zn. 2Pv 791/08/6601-74, vo vyjadrení uviedol, že dovolanie ministra spravodlivosti považuje za dôvodné a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť v intenciách dovolania.

Obvinená V. M. prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Švarca (k ustanoveniu došlo 25. septembra 2015 opatrením samosudcu okresného súdu) vo vyjadrení z 8. októbra 2015 uviedla, že sa stotožňuje v celom rozsahu s dôvodmi dovolania ministra spravodlivosti.

Poškodená V. F. sa k dovolaniu ministra spravodlivosti nevyjadřila, aj keď jej bolo za tým účelom doručené 7. septembra 2015.

Prvostupňový súd po splnení si povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 376 Tr. por. predložil dovolanie a vyjadrenia procesných strán so spisom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po predbežnom preskúmaní dovolania na podklade spisu zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 a § 371 ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a mieste (§ 370 ods. 2, 3 Tr. por.) a dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti v zmysle § 374 Tr. por.

Dovolací súd ďalej vo veci skúmal správnosť dovolateľom uplatneného postupu v zmysle § 371 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienenečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienenečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

V zmysle § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

Z uvedeného bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že minister spravodlivosti má právo dovolaním napadnúť aj iné taxatívne vymenované rozhodnutia (§ 371 ods. 2 Tr. por.) než sú vymedzené ustanovením § 368 ods. 2 Tr. por. Ide o rozšírenie právomocí ministra spravodlivosti napádať dovolaním rozhodnutia nad rámec ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por.

Dovolanie je preto zákonné a plne opodstatnené.

V tej súvislosti najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade je súčasne naplnený aj dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Prvostupňový súd v uznesení totiž nesprávne použil ustanovenia § 52 ods. 1, 5 Tr. zák., na čo minister spravodlivosti v dovolaní správne poukázal, avšak opomenul tento dovolací dôvod uviesť v dovolaní.

Rovnako opomenul uviesť aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Tr. por., v zmysle ktorého minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistených. Prvostupňový súd totiž prehliadol amnestiu Prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013 č. 1/2013, hoci pri rozhodovaní o osvedčení alebo neosvedčení sa obvinenej v skúšobnej dobe po podmienenečnom odsúdení mal z nej vychádzať. Nestalo sa tak iba preto, že okresný súd vykonanými dôkazmi správne nezistil skutkový stav aj vo vzťahu k tejto amnestii.

Skutočnosti uvádzané v dovolaní ministra spravodlivosti, napriek uvedenému sú v zhode s obsahom trestného spisu. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 19. novembra 2012, sp. zn. 1T 17/2010 (č.l. 324-331) nadobudol právoplatnosť vo výroku o vine a vo výroku o treste dňom vyhlásenia, teda 19. novembra 2012, pretože prokurátor a obvinená V. M. sa vzdali práva podať odvolanie a v jej prospech nikto odvolanie nepodal.

Rozhodnutím Prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013, č. 1/2013 bola udelená amnestia v

rozsahu: „podľa článku I. sa odpúšťajú tresty odňatia slobody právoplatne uložené pred dňom tohto rozhodnutia, ktorých výkon je podmienenečne odložený, s účinkom, že sa na páchateľa hľadí, ako keby nebol odsúdený.“ Iné ustanovenia o amnestii nebránia rozhodnutiu o účasti obvinenej na tejto amnestii.

Podľa § 474 Tr. por. rozhodnutie o tom, či a do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, urobí súd, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak je taká osoba v čase rozhodovania vo výkone trestu odňatia slobody, urobí rozhodnutie súd, v ktorého obvode sa trest vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Okresný súd Banská Bystrica uznesenie o účasti obvinenej V. M. na amnestii v zmysle 474 Tr. por. nevydal, hoci v dobe od 2. januára 2013 do 9. februára 2015, aspoň podľa obsahu spisu nebola vo výkone trestu odňatia slobody.

Naopak uznesením z 9. februára 2014 (správne mal byť uvedený rok 2015), sp. zn. 1T 17/2010, podľa § 52 ods. 1 Tr. zák. vyslovil, že obvinená sa neosvedčila v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia právoplatným rozsudkom toho istého súdu a spisovej značky z 19. novembra 2012 a že trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov vykoná podľa § 52 ods. 5 v spojení s § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Správne malo byť rozhodnuté podľa § 50 ods. 4, 8 Tr. zák.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvinenej zamietol. Prítom prehliadol v napadnutom uznesení nesprávny rok (2014) jeho vyhlásenia, čo bol dôvod na opravu uznesenia v zmysle § 180 a § 174 Tr. por. Aj keď postrehol, že prvostupňový súd nesprávne použil ustanovenie § 52 ods. 1, 5 Tr. zák., ktoré sa vzťahuje na neosvedčenie sa v skúšobnej dobe po podmienenečnom odsúdení s uložením probačného dohľadu, o čo v danom prípade nešlo, toto pochybenie neopravil. Nezistil ani tú skutočnosť, že na obvinenú sa vzťahuje článok I. amnestie z 2. januára 2013 a že súd prvého stupňa bol povinný o účasti obvinenej na tejto amnestii rozhodnúť.

Postup oboch týchto súdov zásadným spôsobom ovplyvnilo postavenie obvinenej, pretože nebyť dovolania a odkladu výkonu uznesenia krajského súdu, musela by trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov vykonať v ústave s minimálnym stupňom strázenia. Oprávnené preto minister spravodlivosti v dovolaní konštatuje, že rozhodnutia týchto súdov vážne zasiahli do základných práv a slobôd obvinenej.

Pochybenia tohto charakteru zo strany prvostupňového a druhostupňového súdu naplňajú dovolací dôvod uplatnený ministrom spravodlivosti v zmysle § 371 ods. 2 Tr. por., ale aj dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/, ods. 3 Tr. por. Nezákonné rozhodnutie prvostupňového súdu krajský súd nezrušil a sám v zmysle § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por., resp. nevrátením veci podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neopravil.

Dovolateľ sa dovolaním domáha iba zrušenia uznesenia druhostupňového súdu s tým, aby tento súd vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol. V takom prípade by obvinená bola ukrátená o právo podať proti takémuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Navyše nie je vylúčené a zákon to pripúšťa, že by krajský súd mohol po zrušení uznesenia uložiť okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, čím by došlo aj k predĺženiu konania. Základ pochybenia prítom vznikol pri prejednávaní a rozhodovaní veci pred okresným súdom. Spravodlivé a zákonu zodpovedajúce je preto zrušiť obe uznesenia zaťažené nezákonnosťou a uložiť okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 382a Tr. por. dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd preto podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 48 ods. 2 písm. a/, § 52 ods. 1, 5 Tr. zák. v neprospech obvinenej z dovolacích

dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/, ods. 2, 3 Tr. por. uznesením tak okresného, ako aj krajského súdu. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenia odvolacieho súdu i predchádzajúci rozsudok súdu prvého stupňa a nadväzujúce rozhodnutia. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. potom Okresnému súdu Banská Bystrica, ako súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 380 ods. 4 Tr. por. minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor môže výkon rozhodnutia, proti ktorému podal dovolanie, odložiť alebo prerušiť až do rozhodnutia. Po podaní dovolania môže tak urobiť aj dovolací súd.

Obvinená V. M. vo výkone trestu odňatia slobody v tejto veci nebola a v súčasnosti ani nie je. Dôvod na jej vzatie do väzby neexistuje. Minister spravodlivosti Slovenskej republiky 24. augusta 2014 pod č. 44213/2015-61/D/360, podľa § 380 ods. 4 Tr. por. odložil výkon uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, sp. zn. 5Tos 41/2015, až do rozhodnutia o dovolaní, ktoré podal proti vyššie citovanému uzneseniu krajského súdu a konaniu, ktoré mu predchádzalo, v prospech obvinenej V. M..

Z hora uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.